

สัมพันธภาพกับครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสามารถในการปฏิบัติ
กิจวัตรประจำวัน และความวิตกกังวลของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในจังหวัด
นครศรีธรรมราช

ผู้เขียน นางสาวบุษรา ราชรักษ์
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาสัมพันธภาพกับครอบครัวของผู้สูงอายุ การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และความวิตกกังวลของผู้สูงอายุ ทดสอบความสามารถของความสัมพันธ์กับครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ในการทำนายความวิตกกังวลของผู้สูงอายุในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ในหอผู้ป่วยอายุรกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 240 ราย ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามตามแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามสัมพันธภาพกับครอบครัว แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และแบบสอบถามความวิตกกังวลขณะเผชิญ ซึ่งผ่านความเห็นชอบด้านความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ผลการทดสอบความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของแบบสอบถามสัมพันธภาพกับครอบครัว และแบบสอบถามความวิตกกังวลขณะเผชิญเท่ากับ 0.83 และ 0.86 ตามลำดับ สำหรับแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีค่าความเท่าเทียมจากการสังเกตโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย (Interrater reliability) เท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย และสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษา พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.70 มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 12.90 มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 85.80 มีความสัมพันธ์กับครอบครัวอยู่ในระดับดีร้อยละ 66.30 มีการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยระดับรุนแรงมาก และร้อยละ 90.80 มีความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอยู่ในระดับที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นเล็กน้อย

2. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่าสัมพันธภาพครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลได้ร้อยละ 21 ($R^2=0.21$) โดยสัมพันธภาพกับครอบครัวเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด ($\beta=-.38, p<.05$ สัมพันธภาพกับครอบครัวและความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่มีอิทธิพลขัดขวางความวิตกกังวล ขณะที่การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยมีอิทธิพลด้านเสริมต่อความวิตกกังวล) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึง

ความสำคัญในการสร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยและครอบครัว เพื่อลดระดับความวิตกกังวล
ของผู้ป่วยสูงอายุ